

מ"ת 40258/06/21 - מדינת ישראל נגד פארס ג'באר

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 40258-06-21 מדינת ישראל נ' ג'באר(עציר)

29.6.2021

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המבקשת

נגד

פארס ג'באר (עציר)

המשיב

באת-כוח המבקשת: עו"ד מלכה גרוס (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

עו"ד פארס מוסטפא

בא-כוח המשיב:

החלטה

החלטה בבקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים. המשיב אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת העבירות שבהן הוא מואשם ואף אינו חולק על קיומה של עילת מעצר סטוטורית. המחלוקת היחידה שעלתה בדיון שהתקיים היום היא רק בשאלה אם יש להיענות לבקשת המשיב להפנייתו אל שירות המבחן לשם עריכת תסקיר בעניינו ובחינת חלופת המעצר שהציע, שלפיה יהיה במעצר בית מלא בבית הוריו בעיר העתיקה. המבקשת מתנגדת לכך. לטענתה, לנוכח חומרת העבירות שבהן מואשם המשיב, המסוכנות הרבה הנשקפת ממעשיו והעומס שבו נתון שירות המבחן, אין מקום להזמנת תסקיר אשר יבחן אפשרות של חלופת המעצר.

2. ביום 17.6.2021 הוגשו נגד המשיב, יליד 1998, כתב אישום ובקשה למעצרו עד תום ההליכים.

על פי כתב האישום, המשיב מואשם בעבירות הבאות: מעשה טרור של ניסיון הצתה, לפי סעיף 448(א) רישא בצירוף סעיפים 25 ו-29 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**) בצירוף סעיף 37 בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן - **חוק המאבק בטרור**); פעולה בנשק למטרות טרור, לפי סעיף 30(א) בחוק המאבק בטרור וסעיף 29 בחוק העונשין; מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) בחוק העונשין בצירוף סעיפים 29 ו-37 בחוק המאבק בטרור; התפרעות, לפי סעיף 152 בחוק העונשין; ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1), (2) ו-(3) בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין; מעשי פיזיות ורשלנות, לפי סעיף 338(א)(3) בצירוף סעיף 29 בחוק העונשין.

כתב האישום

3. בחלק הכללי של כתב האישום, עמדה המאשימה על כך שהחל מיום 13.4.2021 במהלך חודש הרמאדן

עמוד 1

התרחשו בארץ ובמיוחד בירושלים התפרעויות ותקיפות, אשר כללו אירועי אלימות, זריקת אבנים וחפצים, בין היתר אל עבר אנשים וכלי רכב בעלי סממנים יהודים וזאת מתוך מניע גזעני וכן התרחשו התפרעויות ותקיפות על רקע לאומני נגד כוחות המשטרה והביטחון.

כמו כן, החל מיום 10.5.2021, לאחר ירי רקטות מסיבי אל עבר אזור ירושלים ועוטף עזה, החל המבצע הצבאי "שומר החומות", שאף במהלכו המשיכו ברחבי הארץ ובירושלים הפרות הסדר כמתואר לעיל, בעוד האוכלוסייה האזרחית במדינה הייתה נתונה תחת מתקפת רקטות.

4. באישום הראשון, נטען כי ביום 11.5.2021 בשעות הערב סמוך לשעה 21:00 נפגש המשיב בשער הפרחים עם שלושה אחרים שזהותם אינה ידועה. בפגישה זו קשר המשיב קשר עם אותם אחרים ליידות אבנים ובקבוקי תבערה אל עבר אוטובוס של חברת אגד העובר ברחוב הראשי סמוך לשכונת א-טור בירושלים, בדרך מעלה אדומים לכיוון מחסום א-זעיים, וזאת מתוך מטרה להציתו ממניע לאומני-אידיאולוגי בשל העובדה שהאוטובוס בבעלות חברה יהודית וכן מתוך מטרה לפגוע בנוסעי האוטובוס היהודים. לשם קידומו של הקשר ובמסגרתו, החליטו המשיב והאחרים לייצר בקבוקי תבערה ולשם כך, הלכו לביתו של אחד מהם ושם הכינו שלושה בקבוקי תבערה.

המשיב והאחרים השאירו את הטלפונים הניידים שלהם בבית שבו הוכנו בקבוקי התבערה וזאת כדי למנוע את איכונם במהלך האירוע. הם המשיכו אל המקום המתואר לעיל בעודם רעולי פנים. בדרכם, לקח המשיב שני צמיגים של רכב שמצא בדרכו והניח אותם על הכביש, כדי להאט את תנועת כלי הרכב הנוסעים בכביש וכדי לאפשר את יידוי האבנים ובקבוקי התבערה לעברם. אחד מבני החבורה, הבעיר את הצמיגים וכל הארבעה המתינו להגעת אוטובוס ישראלי.

סמוך לשעה 22:00, נסע בכביש אוטובוס של חברת 'אגד' בקו 174. באוטובוס היו כ-10 עד 15 נוסעים. לאחר שהאוטובוס עבר את מנהרת נעמי שמר, הבחין הנהג בצמיגים הבורעים המונחים על הכביש ולכן האט את מהירות נסיעתו לכ-50 קמ"ש וכן הנחה את הנוסעים להשתטח על רצפת האוטובוס.

המשיב והאחרים שהיו עמו החלו ליידות אבנים גדולות ובקבוקי תבערה אל עבר האוטובוס. המשיב ידה אבן אל עבר האוטובוס ואילו האחרים הדליקו את שלושת בקבוקי התבערה ויידו אותם. בקבוק תבערה אחד הושלך אל עבר האוטובוס ולאחר מכן יידו המשיב והאחרים אבנים נוספות אל עבר האוטובוס שחלקן פגעו בו. אחד מבקבוקי התבערה פגע בצדו הימני של האוטובוס, סמוך לגלגל, נפל לרצפה אך לא התקלח. שני בקבוקי התבערה הנוספים פגעו באדמה. יידוי בקבוקי התבערה נעשה ממרחק של כ-2-3 מטר מהאוטובוס בעוד האוטובוס המשיך בנסיעתו. כתוצאה ממעשיהם של המשיב והאחרים, נגרם לאוטובוס נזק בכך ששניים מחלונותיו הימניים נופצו.

5. באישום השני נטען, כי במהלך חודש הרמאדן 2021, במועד שאינו ידוע למאשימה, בין יום 5 ל-8 בחודש מאי 2021, סמוך לשעה 21:00, נכח המשיב בהר הבית במסגד אל אקצא. במועד זה התקיימו עימותים בין כוחות המשטרה לבין צעירים שזהותם אינה ידועה. המשיב, אשר השתתף בהתפרעות המתוארת, יידה 4-5 אבנים אל עבר כוחות המשטרה ממרחק כ-50 מטר מהם. כמו כן, במהלך אותן התפרעויות, ירה המשיב אצבע זיקוקים אל עבר כוחות

המשטרה וכן יידה לעברם אבנים שכל אחת בגודל כף יד ועשה כן עם אחרים שזהותם אינה ידועה.

טענות המשיב

6. תמצית טענתו של בא-כוח המשיב היא כי המשיב צעיר ללא הרשעות קודמות ולפיכך אף אם הואשם בעבירות חמורות אשר אין מחלוקת כי ישנה עילת מסוכנות סטוטורית, יש לבחון חלופת מעצר. בטענותיו הפנה להחלטות שכך נקבע בהן, כלהלן.

בש"פ 5373/17 **אגבריה נ' מדינת ישראל** (31.7.2017) (כב' השופט ח' מלצר), אשר בעניינו נדונה בקשת מעצר של מי שהואשם בעבירות חמורות ובין השאר, חברות ופעילות בארגון טרור, פעולה ברכוש למטרות טרור, קשירת קשר לעשיית פשע, ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון. באותו עניין, דובר במי שלחובתו הרשעות קודמות. בהחלטת בית המשפט המחוזי נקבע כי ייעצר עד תום ההליכים מבלי שנבחנה חלופה או שהתבקש תסקיר מטעם שירות המבחן אשר יבחן חלופת מעצר אפשרית. בהחלטת בית המשפט העליון נקבע כי יש לבחון חלופת מעצר בעניינו של המשיב. עם זאת יוער, כי יש לתת את הדעת לכך שאחד מנימוקיו של בית המשפט לבחינת חלופת מעצר באותו עניין הייתה העובדה שבעניין שני המעורבים הנוספים באותה פרשה, ראה בית המשפט לנכון לבחון חלופת מעצר (ראו שם, פסקה 33).

בש"פ 3251/17 **משהראוי נ' מדינת ישראל** (11.5.2017) (כב' השופט ח' מלצר). באותו עניין העוררים הואשמו בעבירות כליאת שווא, סחיטה בכוח, פציעה בנסיבות מחמירות ושיבוש הליכי משפט. בית המשפט המחוזי קבע כי העבירות שבהן הואשמו מצביעות על מסוכנותם ואף על מעורבותם של בני משפחותיהם בעבירות ולפיכך לא נמצאה הצדקה לבחינת חלופת מעצר. על החלטה זו הוגש ערר (בש"פ 1575/17) שבעניינו החליט בית המשפט (החלטת כב' השופט ח' מלצר מיום 5.3.2017), כי בית המשפט המחוזי יבחן חלופת מעצר. לאחר הגשת תסקירי מעצר בעניינם של שני העוררים, חזר בית המשפט המחוזי והורה על מעצמם עד תום ההליכים, לנוכח המסוכנות הנשקפת מהם וכן בשל החשש מפני שיבוש הליכי משפט. על ההחלטה החוזרת של בית המשפט המחוזי הוגש הערר האמור אשר התקבל ונקבע כי העוררים יהיו במעצר בית בפיקוח אלקטרוני בתנאים שנקבעו.

בש"פ 4172/21 **זעטרי נ' מדינת ישראל** (21.6.2021) (כב' השופט י' עמית) (להלן - **עניין זעטרי**). בעניין זה נדון ערר על החלטה למעצר העורר אשר הואשם במסגרת שלושה אישומים (מתוך חמישה אישומים בכתב האישום שהוגש גם נגד אחרים), בעבירות הצתה, חבלה במזיד לרכב ממניע גזעני, השתתפות בהתפרעות והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. בית המשפט המחוזי קבע כי העבירות שבהן הואשם העורר, אשר כללו השתתפות בתקיפה אכזרית של נהג יהודי על רקע לאומני וגזעני, מלמדות על מסוכנותו הגבוהה שאותה לא ניתן לאיין באמצעות חלופת מעצר. אחת הטענות שטען העורר באותו עניין הייתה כי היה מקום להורות על הגשת תסקיר בעניינו כפי שנעשה בעניינם של שני הנאשמים הנוספים שהואשמו עמו באותו כתב אישום. הערר נדחה תוך הדגשת חומרת מעשיו של העורר וכן לנוכח מסוכנותו שאף גוברת בהינתן הרקע הלאומי-גזעני של האירוע וריבוי האירועים שבהם השתתף. בית המשפט הטעים כי חלקו של העורר חמור מחלקם של האחרים ולכן העובדה שהוזמן תסקיר בעניין שותפיו, אינה בהכרח מחייבת גם הזמנת תסקיר בעניין העורר. כן נדרש בית המשפט לאירועי התקופה שבמהלכה נעברו העבירות שאף מוסיפה לחומרת מעשיו של העורר (שם, פסקה 10).

עם זאת, הוסיף בית המשפט כי "לנוכח גילו הצעיר של העורר והיעדר עבר פלילי, הרי שבחלוף הזמן וככל שתתארך הרגיעה ייתכן כי נקודת האיזון תשתנה ויהא מקום להורות על עריכת תסקיר בעניינו" (שם, פסקה 11). על סמך האמור בפסקה האחרונה, טען בא-כוח המשיב כי יש לומר שנכון להיום ישנה רגיעה ולפיכך יש מקום לבקש תסקיר אשר ייבחן את חלופת המעצר שהציע בעניינו של המשיב.

טענות המבקשת

7. מנגד טענה באת-כוח המבקשת כי אין מקום לבחון חלופת מעצר בעניינו של המשיב. בטיעוניה הדגישה את חומרת המעשים ואת חזקת המסוכנות הסטטוטורית אשר אינה שנויה במחלוקת. כמו כן, הדגישה את העובדה שהמשיב מואשם בעבירות חמורות שנעברו במהלך שני אירועים שאירעו יום אחרי יום, בעבירות שנעברו בצוותא עם אחרים וכן באירועי התפרעות ותקיפות במהלך תקופת החירום שהייתה במדינה ולפיכך טענה, כי יש בכך משום חומרה יתרה.

עוד הדגישה באת-כוח המבקשת, את העובדה הידועה כי שירות המבחן מצוי בתקופת עומס חריגה וכי הוא מתקשה לעמוד בהיקף התסקירים שהוא מתבקש להגיש. לטענתה, מאחר שמדובר בנסיבות שאינן מצדיקות הזמנת תסקיר אף בכך יש כדי להצדיק הימנעות מהפניית המשיב אל שירות המבחן לשם הגשת תסקיר אשר ייבחן חלופת מעצר.

לעניין זה, הפנתה לבש"פ 5214/21 אבו ג'אבר נ' מדינת ישראל (21.6.2021) (כב' השופט י' עמית) (להלן - **עניין אבו ג'אבר**). באותו עניין דובר בעורר אשר הואשם בעבירות החזקת נשק ותחמושת, נשיאת נשק ותחמושת וחבלה בכוונה מחמירה. בית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר מטעם שירות המבחן ואף על עריכת תסקיר משלים, אך בסופו של דבר קבע כי אין מקום לחלופת מעצר והעורר נעצר עד תום ההליכים. על החלטה זו הוגש ערר ובדחתו את הערר קבע בית המשפט, כי מדובר במקרה מובהק שבו בית המשפט יכול היה להחליט על מעצר העורר אף ללא הזמנת תסקיר מטעם שירות המבחן. זאת תוך הדגשת העובדה ששירות המבחן עמוס לעייפה ולכן אין להעמיס עליו עריכת תסקירי מעצר באותן נסיבות שבהן המסוכנות כה מובהקת כך שלא נדרש תסקיר כדי לבחון אם ניתן לאיין את המסוכנות באמצעות חלופת מעצר.

אף המבקשת הפנתה אל **עניין זעטרי**, אשר בו נדרש בית המשפט העליון לאירועי ימים אלו ולכך שבנסיבות שבהן המסוכנות היא מובהקת, ניתן להורות על מעצר אף ללא הגשת תסקיר מטעם שירות המבחן. עוד הפנתה באת-כוח המבקשת להחלטות הבאות:

מ"ת (מחוזי י-ם) 22606-05-21 **מדינת ישראל נ' בכיראת** (23.5.2021) (כב' השופט א' אברבנאל). בהחלטה זו הורה בית המשפט על מעצר המשיב אשר הואשם בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה ובעבירת איומים. החלטת המעצר הייתה אף מבלי שהתבקש תסקיר מטעם שירות המבחן וזאת לנוכח האלימות החמורה שנקטה תוך ניסיון לפגיעה ביהודים באשר הם ומאחר שדובר באירועים מתוכננים. בנסיבות אלו נקבע כי לא ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך של חלופת מעצר ולכן אף לא נדרש תסקיר שייבחן חלופת מעצר.

מ"ת (מחוזי י-ם) 64452-05-21 **מדינת ישראל נ' סביתאני** (8.6.2021) (כב' השופט א' רובין). באותו עניין הואשמו

המשיבים בעבירת מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, במעשה טרור של ידוי אבן אל עבר כלי תחבורה ובעבירת חבלה במזיד ברכב ממניע גזעני. אף באותו עניין קבע בית המשפט כי מסוכנותם של שני המשיבים גדולה עד שלא ניתן להורות על שחרורם אפילו יציגו חלופת מעצר אשר תהיה מקובלת על שירות המבחן. לפיכך בית המשפט לא מצא טעם בהזמנת תסקיר והורה על מעצרם עד תום ההליכים.

מ"ת (מחוזי י-ם) 29908-05-21 **מדינת ישראל נ' סורי** (16.6.2021) (כב' השופט א' אברבנאל). באותו עניין דובר בכתב אישום שהוגש נגד שישה נאשמים אשר הואשמו בין השאר, בעבירות הצתה, חבלה במזיד לרכב ממניע גזעני ומעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה. שאר הנאשמים הואשמו בעבירות נוספות. באותו עניין, הוזמן תסקיר מטעם שירות המבחן אשר לא המליץ על חלופת מעצר. לפיכך נקבע כי המשיב יעצר עד תום ההליכים.

דין והחלטה

8. לאחר שבחנתי את האישומים שבהם מואשם המשיב, את טענות הצדדים לרבות הפסיקה שאליה הפנו, אני סבורה כי בנסיבות העניין אין מקום לבחינת חלופת מעצר. כידוע, ישנם מקרים שבהם יכול בית המשפט להגיע לכלל מסקנה כי חלופת מעצר לא תסכון וכי בשל כך אין טעם בהזמנת תסקיר מטעם שירות המבחן (בש"פ 27/15 יונס נ' **מדינת ישראל** (15.1.2015) כב' השופט י' עמית, פסקה 9; ראו גם בש"פ 6204/19 **מדינת ישראל נ' מסרי** (22.9.2019), כב' השופט י' אלרון, פסקה 12).

9. כפי שקבע בית המשפט העליון בהחלטות שניתנו לפני ימים בודדים בעניין **אבו ג'אבר** ובעניין **זעטרי** (שתי החלטות מיום 21.6.2021), אם מסוכנות הנאשם רבה ואף עולה בבירור כי אין מקום לחלופת מעצר, אין צורך לבקש משירות המבחן להגיש תסקיר, שכן תסקיר מעצר אינו אלא כלי המסייע לבית המשפט ואינו בבחינת מכשיר חובה לשם בחינת חלופת מעצר. לפיכך אף נקבע, כי בהתחשב בעובדה ששירות המבחן עמוס מאוד, אין מקום להטריחו אם נראה כי בכל מקרה אין מקום לחלופת מעצר (עניין **אבו ג'אבר**, פסקה 9).

בעניינינו, מדובר בעבירה אשר נעברה "בימים אלה של תבערה ביחסי יהודים-ערבים בירושלים ו'בהקשר זה אף אין להתעלם מהמצב הנפיץ השורר בירושלים בתקופה האחרונה, מה שאף מוסף לחומרת המעשה נוכח השלכותיו האפשריות על המצב בעיר הבירה' (החלטתי בבש"פ 6289/14 **מדינת ישראל נ' אסרף**, בפסקה 15 (29.9.2014))" (עניין **זעטרי**, פסקה 10).

10. לא מן הנמנע כי "בחלוף הזמן וככל שתתארך הרגיעה, ייתכן כי נקודת האיזון תשתנה ויהא מקום להורות על עריכת תסקיר בעניינינו" של העורר (כפי שנקבע בעניין **זעטרי**, פסקה 11). אולם, בהינתן העובדה שהחלטת בית המשפט העליון בעניין **זעטרי** ניתנה אך לפני כשבוע, לא ניתן לומר כי כבר היום חלה רגיעה המצדיקה זאת.

אכן, המשיב הוא צעיר (יליד 1998), אשר אין לחובתו הרשעות קודמות. אולם, העובדה שעבר עבירות חמורות על רקע לאומני וממניע גזעני, אשר נעברו עם אחרים בשני אירועים שונים בהפרש של יום אחד או ימים בודדים במהלך אירועי התקופה האחרונה שבה המצב הוא נפיץ, מצביעות על מסוכנות רבה ועל חומרה יתרה הנובעת אף מהרקע לעבירות

ואף מריבוי העבירות. בנסיבות אלו, לא נמצאה הצדקה להטריח את שירות המבחן העמוס מאוד בהגשת תסקיר בעוד שנראה לכאורה, כי בכל מקרה אין מקום בנסיבות העניין לשחרור המשיב לחלופת מעצר.

11. למעלה מהדרוש אוסיף כי בהינתן העובדה שחלופת המעצר המוצעת היא בבית הוריו של המשיב בעיר העתיקה, סמוך למקום שבו נעברו העבירות הנדונות באישום השני, ספק אם חלופת המעצר המוצעת בכלל עשויה להתאים.

12. לנוכח כל האמור, הבקשה לבחינת חלופת מעצר נדחית.

בהיעדר מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה ובדבר קיומה של עילת מעצר, המשיב ייעצר עד תום ההליכים.

ניתנה היום, י"ט תמוז
תשפ"א, 29 יוני 2021,
במעמד המשיב, בא-
כוחו ובא-כוח המבקשת.
תמר בר-אשר,
שופטת